

*Національна академія
статистики обліку та аудиту
(НАСОА)*

*Національний центр
обліку та аудиту
(НЦОА)*

ПРОГРАМА

**освітнього заходу з безперервного професійного
навчання аудиторів**

**«Управління ризиками в аудиторській
практиці»**

Київ 2023

Укладач програми:

Редько О.Ю. – д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Лубенченко О. Е.– д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Лектори:

Редько О.Ю. – д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Лубенченко О. Е.– д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Костирко Р. О. – д.е.н., професор, професор Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ

Програму розглянуто, затверджено та рекомендовано до друку Методичною радою Національного центру обліку та аудиту Національної академії статистики, обліку та аудиту (протокол № 1 від 12.09.2023р.)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ.....	4
ФОРМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ.....	4
МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ.....	4
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ.....	5
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	5

ВСТУП

Актуальність теми. Основним завданням аудит є надання впевненості стосовно того, що фінансова звітність суб'єкта господарювання підготовлена в усіх суттєвих аспектах відповідно до законодавчих вимог фінансового звітування – обраної концептуальної основи. Звіти аудиторів, які відповідають вимогам щодо їх якості забезпечують належний рівень надійності та довіри до фінансової звітності, яку суб'єкти господарювання надають потенційним користувачам. Планування та забезпечення якості виконання завдання аудиту зумовлює потребу: отримання знання щодо бізнесу замовника, особливостей його діяльності, можливості оцінити притаманні ризики, ризики системи внутрішнього контролю, а звідси – ризики невиявлення аудитором викривлень. Використання положень оновленого Міжнародного стандарту аудиту 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення» (переглянутий у 2109 році) (надалі – МСА) в аудиторській практиці передбачає можливість задовільнити зазначені потреби щодо організації аудиту та обумовлює потребу опрацювання особливостей його застосування. Виходячи із вищенаведеного дослідження проблем ідентифікації та оцінювання ризиків суттєвого викривлення є актуальним для дослідження практики в аудиторській діяльності.

Практичне значення для аудиторів: підготовка до впровадження в діяльність аудиторських фірм новітніх вимог законодавства щодо аудиту фінансової та нефінансової звітності, застосування на практиці вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів аудиту (видання 2018 р.) з урахуванням новітніх змін.

Предметом освітнього заходу за темою «Управління ризиками в аудиторській практиці» є

наукові тенденції і практичні засади (організаційно-регламентні, методичні, інформаційні) створення ефекту синергії від ідентифікації, оцінки та управління складовими аудиторського ризику, а також оцінювання ступеню керованості бізнес-ризиками підприємств-клієнтів з метою визначення подальших аудиторських процедур для отримання доказів стосовно фінансової звітності.

Метою освітнього заходу за темою «Управління ризиками в аудиторській практиці» є формування системи знань про методичні та організаційні особливості оцінки аудиторського ризику та системи управління бізнес-ризиками підприємств-клієнтів при проведенні аудиту фінансової та нефінансової звітності.

Завдання освітнього заходу: удосконалити знання аудиторів з питань управління ризиками в аудиторській практиці.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ З БЕЗПЕРЕРВНОГО
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДИТОРІВ
«Управління ризиками в аудиторській практиці»**

№	Назва розділу теми/змістозна наповнюваність	Кількість годин
1	<p>1.Сфера застосування МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення»</p> <p>1.1 Вимоги МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення» (переглянутий у 2109 році): сфера застосування; ключові питання та дефініції стандарту; впровадження ефекту масштабування; природа, сутність та складові елементи аудиторського ризику (ризик суттєвого викривлення (невід’ємний ризик; ризик контролю), ризик невиявлення).</p> <p>1.2 Класифікація бізнес-ризиків підприємств-клієнтів. Профіль бізнес-ризиків клієнтів як інформаційна база для аудиторів в умовах невизначеності. Взаємозв’язок між комплексом бізнес-ризиків клієнта та невід’ємним ризиком в моделі аудиторського ризику.</p>	2
2	<p>2. Процедури оцінки ризиків</p> <p>2.1 Процедури оцінювання ризиків і пов’язана з ними діяльність (запити керівництву, аналітичні процедури, спостереження та перевірка).</p> <p>2.2 Робочі документи аудитора на етапі планування завдання.</p> <p>2.3 Внутрішньофірмова стандартизація щодо оцінки аудиторського ризику: робочі документи щодо розуміння суб’єкта господарювання та його середовища, застосованої системи фінансової звітності, системи внутрішнього контролю суб’єкта господарювання (середовище контролю, процес оцінки ризиків клієнтом, процес моніторингу системи внутрішнього контролю, інформаційна система та повідомлення інформації, оцінка ІТ-середовища клієнта, ІТ - додатків, ІТ- інфраструктури та ІТ-процесів, впроваджені заходи контролю)</p>	2

3	3. Ідентифікація та оцінка ризиків суттєвих викривлень на рівні фінансової звітності та на рівні тверджень для класів операцій, залишків рахунків, розкриття інформації у звітності. 3.1 Оцінка невід'ємних (властивих) факторів ризику. Значний ризик та релевантні твердження. 3.2 Оцінка ризиків контролю. 3.3 Оцінка аудиторських доказів, отриманих після проведення процедур оцінки ризиків. Перегляд оцінки ризиків	2
4	4. Організаційні та методичні особливості оцінки та висловлення думки щодо керованості бізнес-ризиками підприємства-клієнта за результатами аудиту інформації про стан системи управління бізнес-ризиками, що розкриття у примітках до фінансової звітності, звіті про управління. 4.1 Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики. Планування аудиту 4.2 Умови перегляду ризиків	2
	Усього	8

ФОМА БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ: очна, дистанційна

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАХОДУ: м. Київ, вул. Підгірна 1

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

За результатами навчання слухачі мають знати:

- ✓ склад елементів аудиторського ризику, склад бізнес-ризиків підприємств-клієнтів та процедури їх оцінки, оцінки системи внутрішнього контролю;
- ✓ порядок розробки та/або адаптації методичних інструментів для тестування стану складових аудиторського ризику під час планування завдання;
- ✓ складові системи управління бізнес-ризиками підприємств-клієнтів та вимоги до розкриття інформації про ефективність її функціонування у примітках до фінансової звітності, звіті про управління;
- ✓ невід'ємні фактори ризику, що впливають на планування аудиту та подальші аудиторські процедури (складність звітної інформації, суб'єктивність управлінського персоналу клієнта при підготовці фінансової і нефінансової інформації, зміна подій і умов, які значною мірою впливають на бізнес клієнта, невизначеність, схильність до викривлення інформації через упередженість керівництва або наявність інших факторів ризику шахрайства).

За результатами навчання слухачі мають вміти:

- ✓ застосовувати методiku оцінки складових аудиторського ризику, ідентифікувати бізнес-ризик в економічному середовищі підприємств-клієнтів;
- ✓ проводити тестування стану складових аудиторського ризику під час планування завдання;
- ✓ оцінювати ефективність системи управління бізнес-ризиками підприємств-клієнтів;

✓ застосовувати професійне судження під час процесу аудиту, зокрема, формування повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими управлінськими повноваженнями, думки у аудиторському звіті на підставі зібраних аудиторських доказів, в тому числі інформації щодо оцінки ризиків та системи внутрішнього контролю підприємств – клієнтів;

✓ розробляти та удосконалювати змістове наповнення Внутрішньофірмових стандартів щодо оцінки аудиторського ризику.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», зі змінами і доповненнями URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 20.01.2023)
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 20.01.2023)
3. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління» від 07.12.2018 № 982. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text> (дата звернення: 25.01.2023)
4. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu> Дата звернення: 24.07.2023 р.
5. Директива 2013/34/ЄС Європейського парламенту та Ради від 26 червня 2013р. «Про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти визначених типів компаній», що вносить поправки до Директиви 2006/43/ЄС Європейського парламенту та Ради і скасовує Директиви 78/660/ЄС и 83/349/ЄС URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU13169> (дата звернення: 16.01.2023)
6. 95 Directive 2014/95/EU of the EUROPEAN PARLIAMENT and of the COUNCIL of 22 October 2014 URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014L0095> (дата звернення: 16.01.2023)
7. Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2013/34/EU, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Regulation (EU) No 537/2014, as regards corporate sustainability reporting URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0189> (дата звернення: 20.01.2023)